

steller
A. Kutlu/R. Vroonland

Leiden
4 april 2019

Onderwerp

Doorrekening jaarcijfers 2018 in kostprijscalculatiemodel

Inleiding

In de vergadering van het algemeen bestuur van 16 juni 2016 is ingestemd met het invoeren van een zuiver kostprijscalculatiemodel (KPC-model) als bekostigingsgrondslag voor de BSGR.

Bijgaand treft u het resultaat aan van de doorrekening van de vast te stellen jaarcijfers 2018 evenals een uitgebreide toelichting op de wijzigingen in het KPC-model ten opzichte van de vorige doorrekening.

Verkorte toelichting op de doorrekening van de jaarcijfers 2018

De doorrekening van de jaarcijfers 2018 betreft, evenals de doorrekening van de jaarcijfers 2017, de nog niet vastgestelde cijfers uit de jaarrekening. Immers de nu gehanteerde bedragen zijn gebaseerd op de uitkomst van de nog aan het algemeen bestuur voor te leggen jaarrekening

Ten opzichte van de doorrekening van de jaarcijfers 2017 zijn wel de volgende wijzigingen bij de doorrekening van de jaarcijfers 2018 doorgevoerd:

- In het model is geen rekening meer gehouden met invorderingsopbrengsten omdat deze met ingang van 2018 direct ten gunste komen van de betreffende deelnemers(s).
- Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dienen de salariskosten van de afdelingshoofden als overhead te worden beschouwd. Hiermee is bij de doorrekening van het KPC-model 2018 dan ook rekening gehouden. Tot 2017 werden deze salariskosten nog direct ten laste van de afdeling gebracht.
- Ten opzichte van 2017 is bij Heffen het aantal activiteiten met betrekking tot de directe kosten nader gespecificeerd. Aan het onderdeel handmatig verzamelen van gegevens zijn o.a. Precario Kabels& Leidingen' en 'Reinigingsrecht Gouda' toegevoegd.
- In het verleden werden de overige opbrengsten aan de deelnemers toebedeeld op basis van de toerekening van de sleutel die werd gehanteerd voor de invorderingsopbrengsten. Nu de invorderingsopbrengsten rechtstreeks toevallen aan de deelnemers is een andere objectieve sleutel nodig voor de toedeling van 'overige opbrengsten' aan de deelnemers. Gekozen is voor de sleutel van het aandeel (%) van een deelnemer in de totale kosten van de BSGR.
- Naast de categorie 'overige opbrengsten' heeft de BSGR ook een bedrag ontvangen voor de gelden die door de BSGR zijn betaald in het kader van het gebruik van het GDI (Generieke digitale infrastructuur, dit betreft met name het gebruik van MijnOverheid en DigiD). Aangezien hier in feite sprake is van een één op één doorbelasting aan één specifieke deelnemer en het Ministerie van BZK, is er voor gekozen zowel de betreffende uitgaven als de daarvoor ingekomen gelden buiten de doorrekening van het kostprijscalculatiesysteem te laten. Het betreft een volledige budgettaire neutrale verrekening.

Allereerst wordt opgemerkt dat een één op één vergelijking met de deelnemersbijdragen van 2017 en 2018 niet op gaat. Tot en met 2017 werd als eindresultaat van de doorrekening van het KPC-model de netto bijdrage aan de BSGR gepresenteerd (d.w.z. kosten minus het aandeel vanuit de resultaatbestemming voor de deelnemers). Zoals hiervoor al opgemerkt zijn met ingang van 2018 de invorderingsopbrengsten direct ten gunste gekomen van de deelnemers, hetgeen een structurele verhoging tot gevolg heeft voor de bruto bijdrage van de deelnemers aan de BSGR. De door de BSGR aan de deelnemers doorgestorte invorderingsopbrengsten worden in principe binnen de begroting van de deelnemers op een andere plaats verantwoord dan de bijdrage aan de BSGR. Om een zuivere vergelijking te kunnen maken dienen de van de BSGR ontvangen invorderingsopbrengsten in mindering te worden gebracht op de bruto bijdrage aan de BSGR.

Onderstaand wordt een vergelijking gemaakt tussen de door de BSGR aan de deelnemers toegerekende kosten in 2017 en 2018.

Overzicht kosten per deelnemer

Deelnemer	kosten per deelnemer 2017	Kosten per deelnemer in 2018	afwijking t.o.v. 2017
1. Rijnland	€ 5.087.820	€ 4.822.180	-€ 265.640
2. Gouda	€ 1.035.245	€ 1.043.568	€ 8.323
3. Leiden	€ 1.519.216	€ 1.639.927	€ 120.711
4. Wassenaar	€ 330.802	€ 355.292	€ 24.490
5. Voorschoten	€ 292.277	€ 313.613	€ 21.336
6. Zoeterwoude	€ 151.372	€ 150.270	-€ 1.102
7. Oegstgeest	€ 265.889	€ 284.550	€ 18.661
12. Katwijk	€ 752.239	€ 782.578	€ 30.339
13. Bodegraven-Reeuwijk	€ 489.950	€ 516.592	€ 26.642
14. Waddinxveen	€ 348.394	€ 372.722	€ 24.328
	€ 10.273.204	€ 10.281.292	€ 8.088

Naast de beperktere totaal hogere kosten van de BSGR (ca. € 8.000) in 2018 ten opzichte van 2017 kan daarbij verder worden opgemerkt dat er op afdelingsniveau wel grotere verschillen bestaan. Bij Invorderen zijn de kosten ca. € 500K lager uitgevallen, terwijl Heffen (ca. € 100K) en de WOZ (ca. € 430K) met hogere kosten zijn geconfronteerd.

De hogere kosten van de WOZ zijn te verklaren vanuit het feit dat er ten opzichte van 2017 voor de uitvoering van de werkzaamheden meer capaciteit is ingehuurd, tegen hogere tarieven. Dit is een gevolg van de stringenter eisen die de Waarderingskamer stelt aan de uitvoering van deze werkzaamheden. Daarnaast zijn als gevolg van een groter aantal bezwaarschriften en een forse toename van door no-cure-no-pay bureaus ingediende bezwaarschriften, ook de uitgekeerde proceskosten aanzienlijk hoger. Het vorenstaande in combinatie met een (beperkte) toename van het

aantal woningen op totaal niveau (bijna 2%), mondt uit in een hogere prijs voor met name de woningen. Deze ligt bijna 15% hoger ten opzichte van 2017.

In de doorrekening van de jaarcijfers 2018 ten opzichte 2017 kan op individueel niveau bij enige deelnemers nog het volgende worden opgemerkt.

Rijnland

Ten opzichte van 2017 zijn de doorgerekende kosten in 2018 ca. € 265K lager. De oorzaak hiervan bestaat uit 2 elementen.

Eenzijds aanzienlijk lagere lasten met betrekking tot invordering (€ 395K), terwijl anderszijds de kosten van heffen (€ 130K) hoger zijn uitgevallen. De hogere kosten van Heffen worden veroorzaakt door een hogere prijs per aanslagregel en dan met name van de WSHE (in verband met de problematiek rondom de waterverdedigingswerken), waarbij daarnaast ook het aantal opgelegde aanslagregels hoger uitvalt dan in 2017.

De combinatie van lagere kosten bij Invorderen en een toegenomen aantal aanslagbiljetten geeft per saldo een verlaging van de tarieven voor de aanslagbiljetten van 15% ten opzichte van 2017. Gelet op het grote aandeel van Rijnland (ca. 73%) op het totaal van de ca. 936.0000 opgelegde aanslagbiljetten, heeft Rijnland het grootste profijt van de lagere kosten van Invorderen.

Gouda

Het iets hogere aandeel van Gouda in de kosten is een gevolg van de hogere kosten per WOZ-object en een toename van het aantal woningen, daar tegenover staat echter een afname van het aantal niet woningen.

Katwijk

Ook het hogere aandeel in de kosten van Katwijk is een gevolg van hogere kosten per WOZ-object en een lichte toename van het aantal WOZ-objecten (met name woningen + ca. 1%).

Leiden

De toename in de kosten van Leiden is een gevolg van de hogere kostprijs van de WOZ objecten, en daarnaast is ook het aantal woningen flink toegenomen (ruim 2,5% ten opzichte van 2017).

Wassenaar

Het hogere aandeel in de kosten van Wassenaar is een gevolg van hogere kosten per WOZ-object en een lichte toename van het aantal woningen (ca. 1% ten opzichte van 2017).

Voorschoten

De hogere bijdrage is een gevolg van de hogere prijs van een WOZ-object en een toename van het aantal niet-woningen (+ ca. 3% ten opzichte van 2017).

Oegstgeest

Het hogere aandeel in de kosten van Oegstgeest is een gevolg van hogere kosten per WOZ-object en een toename van het aantal woningen (ca. 3% ten opzichte van 2017).

Bodegraven-Reeuwijk

Het hogere aandeel in de kosten van Bodegraven-Reeuwijk is een gevolg van hogere kosten per WOZ-object, daarnaast is, evenals in Leiden, het aantal woningen met ca. 2,5% toegenomen. Wel is het aantal niet-woningen met ca. 1,5% afgenomen.

Waddinxveen

Het hogere aandeel in de kosten van Waddinxveen is een gevolg van hogere kosten per WOZ-object, een toename van het aantal woningen met 3%, daarentegen is het aantal niet-woningen afgenomen met 8%. Ook de kosten van Heffen zijn toegenomen, doordat er totaal ca. 1.000 aanslagregels (met name afvalstoffenheffing, rioolheffing en OZB) meer zijn opgelegd als in 2017.

Gebruik uitkomsten kostprijscalculatiemodel

De uitkomsten van de doorrekening van het kostprijscalculatiemodel worden met ingang van 2018 gebruikt als grondslag voor de berekening van de bijdragen van de deelnemers. Daarbij geldt evenwel dat er voor dat jaar nog een gemitigeerde variant wordt toegepast.

Deze gemitigeerde variant houdt in dat deelnemers die een nadeel ondervinden door het gebruik van het KPC model als grondslag voor de berekening van de deelnemersbijdrage *voor 50% van het nadelige verschil tussen de deelnemersbijdrage 2017 (op basis van de jaarrekeningresultaten en de oude kostenverdeelsleutel) en de deelnemersbijdrage 2018 (op basis van de jaarrekeningresultaten en een zuivere KPC-model berekening) worden gecompenseerd*. Deze compensatie geschiedt ten laste van de deelnemers die een voordeel hebben door de invoering van het KPC-model (besluit van het algemeen bestuur van 16 juni 2016).

Omdat zich sindsdien wel enige wijzigingen hebben voorgedaan (de invorderingsopbrengsten worden sinds 2018 direct aan de deelnemers uitgekeerd, de berekening via het KPC-model gebeurt nu voorafgaand aan de vaststelling van de jaarcijfers door het algemeen bestuur in plaats van nadien) moeten enige correcties worden toegepast.

De deelnemersbijdrage 2017 is gelijk aan het in de jaarrekening 2017 verantwoorde bedrag (ad € 9,637 mln.). Hierop hebben wel enige aanpassingen plaatsgevonden, te weten:

- De in 2017 gerealiseerde invorderingsopbrengsten ad € 1,9 mln. moeten worden bijgeplust als zijnde een onderdeel van de deelnemersbijdrage, immers de deelnemersbijdrage 2018 is een bruto bijdrage geworden. Deze opbrengsten zijn aan de deelnemers toegerekend op basis van de procentuele toerekening in het KPC-model in 2017.
- In mindering is gebracht de uitkering van een deel van het resultaat tot een bedrag van € 333K (€232K + €100K), zijnde het deel van het resultaat dat aan de deelnemers is uitgekeerd

op basis van de besluiten van het algemeen bestuur van 29 maart 2018 en 27 september 2018.

- Ten slotte is in de meerjarenbegroting 2018-2021 aangegeven dat van 2017 op 2018 de deelnemersbijdrage met 1,3% stijgt.

Nb. voor de cijfermatige doorrekening hiervan zie de bijlage "bijdrage 2017 vergelijkbaar maken met 2018".

Na deze correcties kan een 'zuiverdere' vergelijking plaatsvinden met de jaarcijfers van 2018, waarbij het voorbehoud nog geldt dat er over 2018 nog geen bestemming van het resultaat heeft plaatsgevonden!

De doorrekening van de kosten van de BSGR in 2018 door het KPC-model resulteert uiteindelijk in de onderstaande verdeling van de gemaakte kosten:

Deelnemer	Verdeling kosten 2018 per deelnemer op basis van zuivere doorrekening KPC
Rijnland	€ 4.822.180
Gouda	€ 1.043.547
Leiden	€ 1.639.825
Wassenaar	€ 355.280
Voorschoten	€ 313.576
Zoeterwoude	€ 150.319
Oegstgeest	€ 284.509
Katwijk	€ 782.587
Bodegraven-Reeuwijk	€ 516.710
Waddinxveen	€ 372.757
	€ 10.281.290

Daarnaast kan voor de berekening van de deelnemersbijdragen 2018 niet zonder meer worden uitgegaan van het verschil in euro's, de totale deelnemersbijdrage zou dan immers hoger uitvallen dan de totale kosten van de BSGR in 2018. Dit wordt veroorzaakt doordat bij het doorrekenen van de mitigatie moet worden uitgegaan van een fictief gemiddelde (Zie bijlage 'Berekening bijdrage deelnemers in kosten BSGR 2018', kolommen 1 t/m 5)

De uiteindelijke deelnemersbijdrage wordt dan ook gebaseerd op de onderlinge % verhouding in de totale kosten over 2018 (kolom 6 van de voornoemde bijlage).

Rekening houdend met de door het bestuur voor 2018 besloten mitigatie bij de doorrekening van het kostprijscalculatiemodel bedraagt de bijdrage per deelnemer:

Deelnemer	Verdeling kosten BSGR 2018 over deelnemers na mitigatie	% deelnemersbijdrage in totale kosten
Rijnland	€ 4.394.158	42,74%
Gouda	€ 1.229.781	11,96%
Leiden	€ 1.796.236	17,47%
Wassenaar	€ 419.265	4,08%
Voorschoten	€ 359.396	3,50%
Zoeterwoude	€ 157.988	1,54%
Oegstgeest	€ 314.676	3,06%
Katwijk	€ 717.428	6,98%
Bodegraven-Reeuwijk	€ 522.307	5,08%
Waddinxveen	€ 370.056	3,60%
	€ 10.281.290	100,00%

Nb. De volledige onderbouwende berekening is als bijlage toegevoegd. Zie bijlage 'Berekening bijdrage deelnemers in kosten BSGR 2018'.

Geëxtrapoleerd naar de bijdrage in de begroting betekent dit:

Deelnemer	Gecorrigeerde deelnemersbijdrage in begroting op basis van % verdeling werkelijke kosten 2018
Rijnland	€ 4.642.294
Gouda	€ 1.299.226
Leiden	€ 1.897.668
Wassenaar	€ 442.941
Voorschoten	€ 379.691
Zoeterwoude	€ 166.909
Oegstgeest	€ 332.446
Katwijk	€ 757.940
Bodegraven-Reeuwijk	€ 551.801
Waddinxveen	€ 390.953
	€ 10.861.868

Dit resulteert in de navolgende deelnemersbijdragen in de begroting 2018 op basis van de doorrekening van het gemitigeerde KPC-model.

Deelnemer	In 2018 in rekening gebrachte bijdrage aan de BSGR op basis van de primaire begroting	Gecorrigeerde deelnemersbijdrage in begroting op basis van % verdeling werkelijke kosten 2018	Op basis van de begroting 2018 te veel/te weinig bijgedragen aan BSGR na doorrekening KPC-model
Rijnland	€ 4.644.437	€ 4.642.294	€ 2.143
Gouda	€ 1.314.008	€ 1.299.226	€ 14.782
Leiden	€ 1.855.722	€ 1.897.668	-€ 41.946
Wassenaar	€ 444.987	€ 442.941	€ 2.046
Voorschoten	€ 376.282	€ 379.691	-€ 3.409
Zoeterwoude	€ 194.788	€ 166.909	€ 27.879
Oegstgeest	€ 326.256	€ 332.446	-€ 6.190
Katwijk	€ 760.219	€ 757.940	€ 2.279
Bodegraven-Reeuwijk	€ 545.084	€ 551.801	-€ 6.717
Waddinxveen	€ 400.085	€ 390.953	€ 9.132
	€ 10.861.868	€ 10.861.868	€ 0

Verder wordt er nog één kanttekening geplaatst:

- met de gemeente Waddinxveen is bij de toetreding afgesproken dat hun bijdrage voor de eerste drie jaar na toetreding gefixeerd zou worden op een bedrag van € 400K. Bij de verdeling van het resultaat 2017 is hiervan door het algemeen bestuur afgeweken en heeft ook de gemeente Waddinxveen gedeeld in de positieve resultaten die de BSGR dat jaar heeft geboekt. Er is daarmee afgeweken van de gefixeerde bijdrage voor Waddinxveen. Voorstel is om dat ook voor 2018 te doen en de doorrekening van het KPC-model ook te gebruiken voor de vaststelling van de definitieve bijdrage van Waddinxveen.

Ten slotte

Door het algemeen bestuur is besloten om door de accountant te laten toetsen of de toerekening van de kosten (ten behoeve van de deelnemersbijdrage) op een juiste wijze heeft plaatsgevonden. De uitkomsten van deze controle, uitgevoerd door onze accountant BDO, zijn als bijlage toegevoegd. De uitkomsten van de bestemming van het resultaat en de als gevolg daarvan terug te geven bedragen zijn meegenomen in het advies bij de jaarrekening 2018.

Bijlagen:

- 1. Cijfermatige uitkomst van de doorrekening van de jaarcijfers 2018 via het KPC model.
- 2. Actualisatie 'Kostprijsmodel Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland (21 februari 2019)'.
- 3. Berekening deelnemersbijdragen 2018:
 - o Bijlage: Bijdrage 2017 vergelijkbaar maken met 2018
 - o Bijlage: Berekening bijdrage deelnemers in kosten BSGR 2018

Advies

Het Algemeen bestuur wordt gevraagd:

- kennis te nemen van de uitkomsten van de doorrekening van de nog vast te stellen jaarcijfers 2018 via het kostprijscalculatiemodel;
- in te stemmen met de uitkomst van de berekening van de begrote deelnemersbijdrage over 2018, waarbij ook de bijdrage van de gemeente Waddinxveen bepaald wordt door het KPC-model.

Besluit

Besloten conform advies	Ja
De voorzitter	
De secretaris	